

KILPAILUMANIPULAATION TORJUNTAOHJELMA

1.7.2024 ALKAEN

Kilpailumanipulaation torjuntaohjelma 1.7.2024 alkaen

Yleistä

Urheilun rehellisyyden ja etiikan suojelemiseksi on tehty Euroopan neuvoston toimesta yleissopimus (Macolin-yleissopimus), jonka tarkoituksena on estää urheilukilpailujen manipulointi. Suomen valtio on allekirjoittanut sopimuksen, jonka myötä kilpailumanipulaation torjuntaa toteutetaan Suomessa. Suomen urheilun eettinen keskus SUEK koordinoi kilpailumanipulaation torjuntaa toimimalla kansallisen yhteyspisteen sihteeristönä. SUEK toimii myös kilpailumanipulaation torjunnan kansallisena tietokeskuksena, kouluttaa ja avustaa lajiliittoja ja viranomaisia kilpailumanipulaatioon liittyvissä tutkinnoissa.

Koripalloliiton toiminnan perustana ovat liikunnan eettiset arvot ja urheilun reilun pelin periaatteet. Koripalloliitto sitoutuu noudattamaan kulloinkin voimassa olevia SUEK:n ohjeita, sekä päivittää omat säännöt ja määräykset SUEK:n suositusten mukaisesti. Kilpailumanipulaation torjuntaohjelma on osa Koripalloliiton vastuullisuusohjelmaa.

Koripalloliitossa kilpailumanipulaation torjuntaan liittyvät säännöt ja määräykset on määritelty:

- Koripalloliiton toimintasäännöt
- Koripalloliiton kurinpitosäännöt
- Koripalloliiton kilpailusäännöt
- aikuisten huippu- ja kilpakoripallosarjojen sarjalisenssisopimus sekä joukkueen jäsenen sitoumus

Kilpailumanipulaatiolla tarkoitetaan vilpillistä vaikuttamista ottelun tai kilpailun kulkuun tai lopputulokseen. Kansallisen tilannekuvan (2021) mukaan koripalloa koskeva kilpailumanipulaation riski on kohonnut, se on keskitasoa. Koripallo on vedonlyönnin kohteena kansallisesti ja kansainvälisesti. Suomessa (Veikkaus) koripallo on vedonlyönnin liikevaihdon osalta neljänneksi suurin laji. Kansainvälisesti koripallossa maailman kolmanneksi eniten vedonlyöntikohteita. Vedonlyöntiin liittyvästä kansainvälisestä rikollisuudesta ei ole tiedossa laajalti tunnettuja tapauksia Suomessa. Riskiä ei voida kuitenkaan kokonaan sulkea pois Suomessa, koska lajin on vedonlyönnin maailmalla on niin laajaa.

Kansallisen tilannekuvan (2021) mukaan Koripalloa koskeva kilpailumanipulaation riskitaso on keskitasoa. Koripallo on vedonlyönnin kohteena kansallisesti ja kansainvälisesti, mutta määrät ovat pienempiä kuin muissa suuremmissa lajeissa Suomessa ja muualla maailmassa. Vedonlyöntiin liittyvästä kansainvälisestä rikollisuudesta ei ole tiedossa laajalti tunnettuja tapauksia Suomessa tai maailmalla. Riskiä ei voida kuitenkaan kokonaan sulkea pois, koska laji on vedonlyönnin kohteena. Riskiä madaltaa osaltaan myös se, että seuroissa ei ole ulkomaisia omistuksia tai epämääräisiä yhteistyökumppaneita. Käytännössä mahdollinen manipulaation riski kohdistuu lajin sisällä oleviin henkilöihin ja enemmän kilpailullisiin tavoitteisiin kuin vedonlyöntiin.

Suurimman haasteen kilpailumanipulaation torjunnan suhteen asettaa kyky tunnistaa ja valvoa manipulaation riskejä. Siksi ennaltaehkäisyllä ja koulutuksella on tässä suuri merkitys.

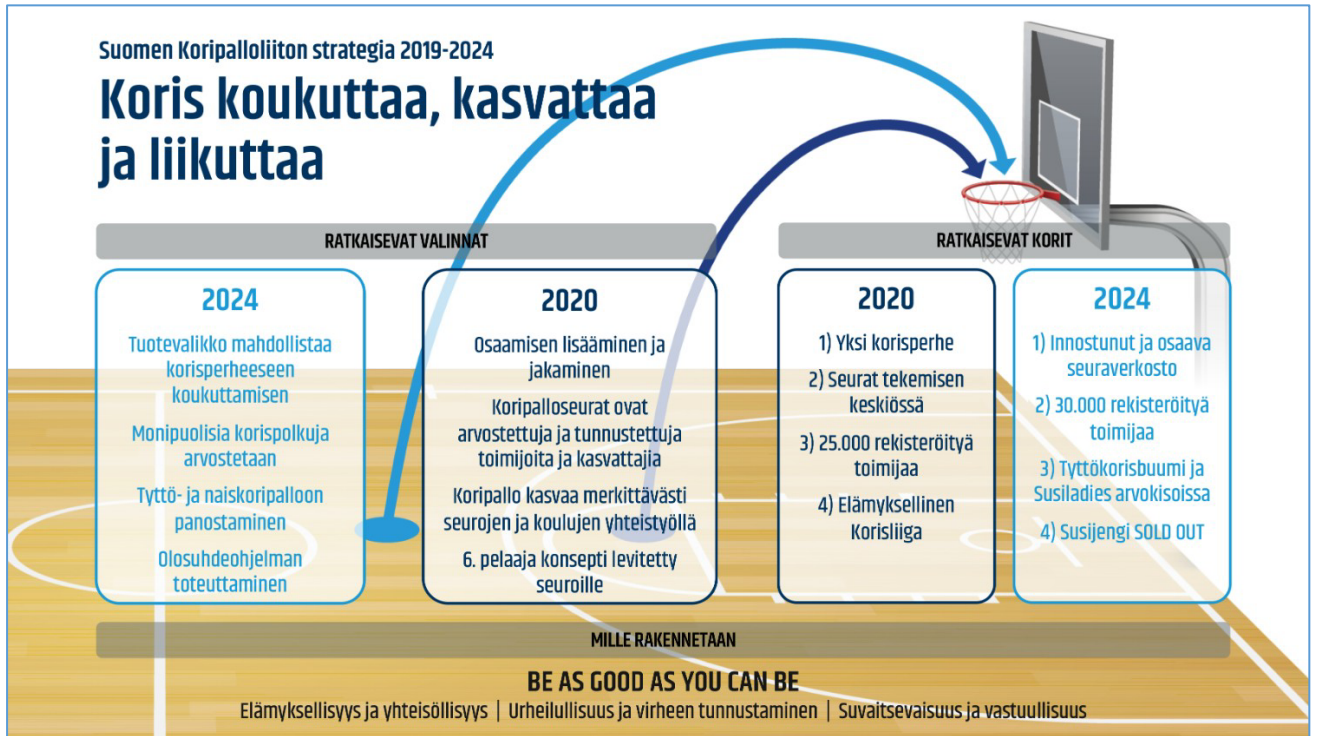
Sisällys

1. Koripalloliiton strategia Suomessa vuoteen 2024
2. Ohjelman tavoitteet
3. Koripalloliiton sääntöjen kohdat
4. Ennaltaehkäisevä toiminta
5. Toiminta kriisitilanteissa
6. Seuraamusmenettely
7. Jälkihoito
8. Velvoittavuus
9. Seuranta ja kehitystyö
10. Kilpailumanipulaation torjunta - vastuuhenkilöt ja tehtävä
11. Vastuu- ja toimintamatriisi
12. Määritelmät

1. Koripalloliiton strategia Suomessa vuoteen 2024

Koripalloliiton strategian tavoitteena on kouluttaa, kasvattaa ja liikuttaa koripalloyhteisöä. Koripalloyhteisön yhteinen missio on "Be as good as you can be". Siinä korostuvat elämyksellisyys ja yhteisöllisyys, urheilullisuus ja virheen tunnustaminen, sekä suvaitsevaisuus ja vastuullisuus.

2. Ohjelman tavoitteet

Koripalloliiton kilpailumanipulaation torjuntaohjelman tavoitteiden perusta on, ettei Koripalloliitto hyväksy kilpailumanipulaatiota missään muodossa urheilussa. Liiton tavoitteena on vaalia reilua urheilua ja taata kaikille jäsenilleen oikeus reiluun ja tasavertaiseen liikuntaan ja urheiluun, Olympiakomitean Reilu Peli -urheilyyhteisön eettisiin periaatteisiin nojaten. Pelaajan ja kaikkien koripallotoimijoiden tulee kunnioittaa toisia pelaajia ja toimijoita sekä kaikkia yhteisiä sääntöjä.

Ohjelman päätavoitteena on reilun kilpailun toteutuminen koripallossa. Kilpailumanipulaatiota ennaltaehkäistään koulutuksen ja valistuksen avulla.

Eri toimenpiteillä sitoutetaan seurat, seuratoimijat, pelaajat, valmentajat, erotuomarit ja kaikki muut toimijat kilpailumanipulaation torjuntaohjelmaan. Näin pyritään välttämään myös tahattomia virheitä. Liitto toimii avoimesti ja aktiivisesti yhteistyössä kilpailumanipulaation torjuntaa tekevien tahojen kanssa, erityisesti Olympiakomitean, SUEK:n ja FIBA:n kanssa.

3. Koripalloliiton sääntöjen ja määräysten kohdat

Koripalloliiton toimintasäännöissä jäsen seurat sitoutuvat kilpailusääntöjen tarkemmin vahvistamiin seuraamuksiin myös kilpailumanipulaatioon liittyen ja nämä koskevat liiton jäseniä, pelaajia sekä kilpailusääntöjen tarkoittamia muita henkilöitä.

Suomen koripalloliiton kilpailusääntöjen mukaan toimintaan osallistuvat henkilöt ja seurat ovat velvollisia noudattamaan hyvää urheiluhenkeä, Suomen Olympiakomitean Reilu Peli – urheilyyhteisön eettiset periaatteet, voimassa olevia sääntöjä ja määräyksiä sekä liiton päätöksiä ja Suomen lakia.

Osallistuessaan liiton kilpailutoimintaan, henkilö sitoutuu noudattamaan urheilun eettisiä ja reilun pelin yleisiä periaatteita, joita ovat toisen ihmisen kunnioitus ja tasavertainen kohtelu, rehellisyys, avoimuus, oikeudenmukaisuus, demokraattisuus, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, vastuullinen kasvatus sekä kestävä kehitys ja luonnon kunnioittaminen.

Toimintasäännöt

Koripalloliiton toimintasääntöjen 2§ mukaan sen toiminnan perustana ovat liikunnan eettiset arvot ja urheilun reilun pelin periaatteet. Yhtenä tehtävänä on myös valvoa FIBA:n asettamien velvoitteiden ja sääntöjen noudattamista Suomessa.

Liiton varsinaiseksi jäseneksi hyväksytyt jäsen seurat ovat sitoutuneet noudattamaan liiton toiminta-, kilpailu- ja kurinpitosääntöjä sekä niiden yhteisöjen sääntöjä, joihin liitto jäsenenä kuuluu.

Kilpailusäännöt

8§ Vedonlyöntiin osallistumisen ja kilpailumanipulaation kieltö

Seuran hallitukseen tai johtokuntaan taikka lajijaostoon tai vastaavaan toimielimeen kuuluva henkilö, seuran työntekijä tai seuratoimija ei saa itse tai edustajan välityksellä osallistua tai vaikuttaa vedonlyöntiin sellaisissa kilpailuissa tai sarjoissa, joissa seura on osallisena. Jos seura on osallisena jossakin aikuisten huippu- tai kilpakoripallosarjassa, vedonlyöntikieltö koskee kaikkia huippu- ja kilpakoripallosarjoja.

Koripallon virallisissa pelisäännöissä tarkoitettu pelaaja, valmentaja tai muu joukkueen jäsen ei saa itse tai edustajan välityksellä osallistua tai vaikuttaa vedonlyöntiin sellaisissa kilpailuissa tai sarjoissa, joissa joukkue on osallisena. Jos joukkue on osallisena jossakin aikuisten huippu- tai kilpakoripallosarjassa, vedonlyöntikieltö koskee kaikkia huippu- ja kilpakoripallosarjoja.

Koripallon virallisissa pelisäännöissä tarkoitettu erotuomari, toimitsija tai komissaari taikka kuuluttaja tai tilastoija ei saa itse tai edustajansa välityksellä osallistua tai vaikuttaa vedonlyöntiin sellaisissa kilpailuissa tai sarjoissa, joissa hän on osallisena.

Sellainen liiton tai alueen toimielimen jäsen, jonka tehtäviin kuuluu käsitellä joukkueen jäsenen edustuskelpoisuutta koskevia asioita, ei saa itse tai edustajansa välityksellä osallistua tai vaikuttaa vedonlyöntiin sellaisissa kilpailuissa tai sarjoissa, joissa edustuskelpoisuudella voi olla merkitystä.

Liiton tai alueen työntekijä ei saa itse tai edustajansa välityksellä osallistua tai vaikuttaa vedonlyöntiin koripallon kansallisissa kilpailuissa tai sarjoissa.

Vedonlyöntiin vaikuttamisena pidetään julkistamistavasta riippumatta myös sellaisen tiedon julkistamista, jonka julkiseksi tuleminen voi vaikuttaa vedonlyöntiin ("sisäpiiritieto"), ennen kuin tieto on virallisesti julkaistu.

Ottelun lopputuloksesta sopiminen ennen ottelua tai sen aikana tai muulla tavoin ottelun lopputuloksen järjestäminen tai sen yrittäminen, riippumatta siitä onko kyseessä varsinaisen peliajan tai jatkoajan lopputulos tai muiden ottelussa tilastoitavien seikkojen järjestäminen tai niiden yrittäminen, on kielletty.

Liiton, seuran tai joukkueen toiminnassa mukana olevan henkilön on ilmoitettava liitolle ja seuralle, jos hänelle on ehdotettu ottelun lopputuloksen sopimista tai järjestämistä tai häneen on muutoin otettu yhteyttä tässä tarkoituksessa.

3x3 sarjamääräykset

Koripalloliiton kilpailusääntöjä ei sovelleta 3x3 SM-kilpailussa, mutta kilpailumanipulaation torjunta ja vedonlyöntikielto on kirjattu 3x3 sarjamääräyksiin.

Vedonlyönti ja kilpailumanipulaation kieltö

Koripallon virallisissa pelisäännöissä tarkoitettu pelaaja, valmentaja tai muu joukkueen jäsen ei saa itse tai edustajan välityksellä osallistua tai vaikuttaa vedonlyöntiin sellaisissa kilpailuissa tai sarjoissa, joissa joukkue on osallisena.

Koripallon virallisissa pelisäännöissä tarkoitettu erotuomari, toimitsija tai komissaari taikka kuuluttaja tai tilastoija ei saa itse tai edustajansa välityksellä osallistua tai vaikuttaa vedonlyöntiin sellaisissa kilpailuissa tai sarjoissa, joissa hän on osallisena.

Ottelun lopputuloksesta sopiminen ennen ottelua tai sen aikana tai muulla tavoin ottelun lopputuloksen järjestäminen tai sen yrittäminen, riippumatta siitä onko kyseessä varsinaisen peliajan vai jatkoajan lopputulos, on kielletty.

Ottelun lopputuloksesta sopiminen ennen ottelua tai sen aikana tai muulla tavoin ottelun lopputuloksen järjestäminen tai sen yrittäminen, riippumatta siitä onko kyseessä varsinaisen peliajan tai jatkoajan lopputulos tai muiden ottelussa tilastoitavien seikkojen järjestäminen tai niiden yrittäminen, on kielletty.

Liiton, seuran tai joukkueen toiminnassa mukana olevan henkilön on ilmoitettava liitolle ja seuralle, jos hänelle on ehdotettu ottelun lopputuloksen sopimista tai järjestämistä tai häneen on muutoin otettu yhteyttä tässä tarkoituksessa.

Aikuisten huippu- ja kilpakoripallon sarjalisenssisopimus

6.3. Seuran veloitteet

Seura sitoutuu toteuttamaan Liiton antidopingohjelmaa ja kilpailumanipulaation torjuntaohjelmaa sekä noudattamaan kaikkia Liiton, kansainvälisen koripalloliiton (FIBA), kansainvälisen antidopingjärjestön (WADA) ja Suomen Urheilun Eettisen Keskuksen SUEK ry:n antamia dopingasioita koskevia ohjeita ja päätöksiä.

Seura vastaa siitä, että joukkueen jäsenet sekä Seuran ja sopimusyhteisön edustajat kuten hallituksen tai johtokunnan taikka lajijaoston tai vastaavan toimielimen jäsenet pidättäytyvät julkaisemasta sisäpiiritietoa sosiaalisessa mediassa, blogissa tai muilla vastaavilla alustoilla tai keskustella asiasta siihen asti, kunnes tieto on virallisesti julkaistu.

Seura vastaa siitä, että joukkueen jäsenet sekä Seuran ja sopimusyhteisön edustajat kuten hallituksen tai johtokunnan taikka lajijaoston tai vastaavan toimielimen jäsenet pidättäytyvät osallistumasta tai vaikuttamasta itse tai edustajan välityksellä vedonlyöntiin kilpailusääntöjen mukaisissa aikuisten huippu- ja kilpakoripallosarjoissa.

Seura vastaa siitä, että joukkueen jäsenet sekä Seuran ja sopimusyhteisön edustajat kuten hallituksen tai johtokunnan taikka lajijaoston tai vastaavan toimielimen jäsenet eivät ennen ottelua tai sen aikana sovi tai yritä sopia taikka muulla tavoin järjestä tai yritä järjestää minkään koripallo-ottelun lopputulosta, riippumatta siitä onko kyseessä varsinaisen peliajan vai jatkoajan lopputulos, tai muuta ottelussa tilastoivaa asiaa. Em. tahojen tulee ilmoittaa Liittoon, mikäli heihin otetaan yhteyttä jonkin ottelun lopputuloksen tai tilastoitava asian sopimiseksi tai järjestämiseksi edellä mainitulla tavalla.

Kurinpitosäännöt

4§ Rikkomukset

Kurinpitosääntöjen nojalla voidaan rangaista sitä,

- 1. joka rikkoo liiton tai alueen voimassa olevia sääntöjä tai määräyksiä taikka päätöksiä, joita liiton tai alueen sääntöjen tai määräysten nojalla annetaan;*
- 2. joka tahallaan antaa tai yrittää antaa vääriä tai virheellisiä tietoja harhauttaakseen liiton tai alueen toimielimiä tai muuten johtaa harhaan tai yrittää johtaa harhaan näitä toimielimiä;*
- 3. joka vahingoittamistarkoituksessa tahallaan aiheuttaa haittaa liiton tai sen seuran toiminnalle;*
- 8. joka yrittää pelata, pelaa tai ehdottaa pelaamista ennakoilta sovittuun lopputulokseen pyrkien kilpailusääntöjen 8§:ssä tarkoitetulla tavalla tai laiminlyö tällaista ehdotusta koskevan tiedonantovelvollisuuden liitolle;*
- 9. joka itse tai edustajan välityksellä lyö vetoa tai muulla tavoin osallistuu tai vaikuttaa vedonlyöntiin sellaisissa kilpailuissa tai sarjoissa, joihin hän osallistuu joukkueen jäsenenä, erotuomarina tai seuratoimijana¹*
- 10. joka liiton, alueen tai jäsenseurojen toiminnassa käyttäytyy lainvastaisesti tai muutoin ilmeisen epäurheilijamaisesti;*
- 15. joka lupaa, tarjoaa tai antaa lahjan tai muun oikeudettoman edun, jolla vaikutetaan tai pyritään vaikuttamaan näiden kurinpitosääntöjen 1 §:ssä mainitun tahon toimintaan ottelussa tai otteluun liittyen;*
- 16. joka pyytää, vastaanottaa tai hyväksyy itselleen tai toiselle lahjan tai muun oikeudettoman edun taikka tekee muutoin aloitteen sellaisen edun saamiseksi, jolla vaikutetaan, pyritään vaikuttamaan tai joka on omiaan vaikuttamaan näiden kurinpitosääntöjen 1 §:ssä mainitun tahon toimintaan ottelussa tai otteluun liittyen;*

¹ Määräys vastaa sisällöllisesti Suomen Urheilun Eettisen Keskuksen antamaa vedonlyöntikieltoa koskevaa suositusta.

Edellä 1 momentin 5, 6, 7, 8, 9, 15 ja 16 kohdissa mainitut rikkomukset on pääsääntöisesti katsottava vakaviksi.

Koripalloliitolla on raportointivelvollisuus SUEK:lle ja FIBA:lle kilpailumanipulaatioon liittyvistä epäilyistä ja todennetuista tilanteista.

4. Ennaltaehkäisevä toiminta

Säännöt, sopimukset ja sitoumukset

Koripallon sääntöjä ja määräyksiä tarkistetaan vuosittain ja päivitetään aina tarpeen vaatiessa. Aikuisten huippu- ja kilpakoripallosarjojen joukkueiden jäsenten sitoumuksissa on määritelty kilpailumanipulaation torjuntaan liittyvät asiat ja toimenpiteet.

Aikuisten huippu- ja kilpakoripallosarjojen erotuomareiden ja komissaarien erotuomaritoiminnan ohjesäännössä sekä Korisliigan erotuomarien työ sopimuksessa on määritelty kilpailumanipulaation torjuntaan liittyvät säännöt ja toimenpiteet.

Reilun Pelin sitoumus ja MEIDÄN TAPA

Kaikkien maajoukkueiden kaikki jäsenet allekirjoittavat Koripalloliiton Reilun Pelin -sitoumuksen, joka sisältää mm. vedonlyönnin kielto säännön, kilpailumanipulaation torjunnan, antidopingsäännösten noudattamisen. Alle 18-vuotiaiden osalta sitoumuksen allekirjoittaa sekä pelaaja että hänen huoltajansa. 18-vuotiaiden ja sitä vanhempien osalta sitoumuksen allekirjoittaa henkilö itse. Tämä sitoumus on voimassa toistaiseksi.

Koripallomaajoukkueet noudattavat MEIDÄN TAPA -ohjetta, jossa on kirjattuna tarkemmin vedonlyönnin kiellosta ja kilpailumanipulaation torjunnasta.

Sekä sitoumus että MEIDÄN TAPA sisältävät Puhtaasti Paras- ja Reilusti Paras -verkkokoulutusten suorittamisen.

Koulutustoiminta

Koulutuksen tavoitteena on varmistaa, että kaikilla koripallotoimijoilla on tarvittavat ja ajantasainen tieto kilpailumanipulaatiosta ja sen torjunnasta. Tavoitteena on, että ilmiö tunnistetaan ja siihen puututaan välittömästi epäilyn tullessa ilmi. Koulutus kasvattaa tietoisuutta kilpailumanipulaatiosta ja antaa keinoja sen torjumiseen sekä tunnistamiseen.

Koulutukset toteutetaan joko tapahtumien yhteydessä esim. kilpailu- tai maajoukkuekauden alussa tai verkkokoulutuksena ympäri vuoden (Reilusti paras -koulutus).

Koripalloliitolta osallistuu henkilöitä (kilpailu- ja maajoukkue toiminta) SUEK:n järjestämiin kouluttajakoulutuksiin. Koulutamme vuosittain valittujen kohderyhmien henkilöt. Koulutuksesta vastaavat kilpailupäällikkö ja maajoukkue manageri seuraavat koulutusten toteutumista ja suorittamista sekä raportoivat koulutukset vuosittain SUEK:lle.

Näitä kohderyhmiä ovat:

- aikuisten huippu- ja kilpakoripallosarjojen joukkueiden jäsenet
- aikuisten huippu- ja kilpakoripallosarjojen erotuomarit ja komissaarit
- kaikkien maajoukkueiden joukkueiden jäsenet
- liiton henkilökunta ja luottamushenkilöt

Kohderyhmäläisillä pitää olla aina koripallokauden alussa hyväksytysti suoritettu Reilusti Paras -verkkokoulutus (voimassa kolme vuotta).

Koulutukset toteutamme joko SUEK:n tai Koripalloliiton järjestämänä eri tilaisuuksien yhteydessä tai verkkokoulutuksena. Koulutuksen tavoitteena on, että kaikki koulutetut ymmärtävät kilpailumanipulaatioon

liittyvät vaarat, sisäistävät reilun kilpailun periaatteen merkityksen urheilussa sekä tietävät, miten toimia havaitessaan kilpailumanipulaatioon viittaavia tekijöitä koripallossa.

Viestintä

Kilpailumanipulaation torjuntaohjelma on osa Koripalloliiton Vastuullisuus ja Reilu Peli -sivustolla . Koripalloliiton vastuullisuusohjelma löytyy Basket.fi -sivuilta [linkki](#). Sivuston Reilu Peli osiosta löytyy mm. seuraavat materiaalit ja linkit:

- SUEK:n [ILMO-palveluun](#) sekä ohjeet miten toimitaan tilanteissa, kun on havaittu kilpailumanipulaatioon viittaavia tekijöitä urheilussa.
- SUEK:n [verkkokoulutukset](#); Puhtaasti Paras ja Reilusti Paras
- SUEK:n [koulutusaineistot ja julkaisut](#)
- SUEK:n materiaalipankista löytyy myös [Urheilijan reilun kilpailun ohje](#)
- SUEK:n [seurakäsikirja](#)

Tiedotamme eri viestintäkanavissa kilpailumanipulaatioon liittyvistä ajankohtaisista asioista ja merkittävistä muutoksista sekä välitämme SUEK:n tiedotteita tämän kilpailumanipulaation torjuntaohjelman piiriin kuuluville toimijaryhmille. Lajin suurempien tapahtumien yhteydessä SUEK:lla on mahdollisuus olla mukana omalla kampanjalla ja/tai esittelypisteellä.

5. Toiminta kriisitilanteissa

Toimintaohjeistus kilpailumanipulaatiotapauksia varten

1. Liiton yhteyshenkilönä kilpailumanipulaatiotapauksissa toimii kilpailujohtaja. Lisäksi ILMO-raportointipalvelu SUEK:n sivuilla.
2. Tapauksen alustava käsittely toteutetaan liiton sisällä kilpailumanipulaation yhteyshenkilön toimesta. Käytännössä tämä tarkoittaa saatavilla olevien tapahtumatietojen keräämistä.
3. Kaikista tapauksista ilmoitetaan SUEK:n tutkintapäällikölle. Tapauksista ja yhteistyöstä käydään keskustelut liiton kanssa tapauskohtaisesti sopien asiasta tiedottamisesta, rooleista ja vastuista. Kts. kriisiviestintä.
4. Tarvittaessa SUEK vie asian kansallisen yhteistoimintaryhmän (National platform) käsiteltäväksi. Yhteistoimintaryhmässä ovat mukana esimerkiksi poliisi. Poliisi päättää mahdollisista rikostutkinnallisista toimenpiteistä ja lajin kurinpito kilpailullisista seuraamuksista.
5. Mikäli tapaus ei johda rikostutkinnallisiin toimenpiteisiin liitto voi pyytää SUEK:n apua niiden asioiden selvittämisessä, jotka eivät täytä rikoksen tunnusmerkistöä. Selvitys tehdään yhteistyössä liiton kanssa.
6. Selvityksen päätyttyä liiton tulee harkita asian viemistä omaan kurinpitokäsittelyyn tai päättää asian käsittely.
7. Tarvittaessa asianosaisia tulee tiedottaa asian käsittelyn päättämisestä tai sen lopputuloksesta.

Kriisiviestintä

Kilpailumanipulaation liittyvässä tiedottamisesta vastaa liiton kriisiviestintäryhmä. Siihen kuuluvat liiton toimitusjohtaja ja viestintäpäällikkö, kilpailujohtaja, kilpailupäällikkö sekä tapauskohtaisesti ryhmään mahdollisesti kutsuttavat muut henkilöt. Nämä päättävät tiedottamisen ajankohdasta, tavasta sekä muista yksityiskohdista ottaen huomioon tietojen salassapidon. Toimitusjohtaja pitää liittohallituksen puheenjohtajaa ajan tasalla tilanteesta alusta lähtien.

Käsittelyn aikana tiedot ovat salassa pidettäviä siihen asti, kunnes mahdollinen seuraamus päätös on tehty tai mikäli kilpailumanipulaation kohteena oleva taho itse julkisesti vahvistaa mahdollisen rikkomusepäilyn. Liitto pitää koko prosessin ajan SUEK:n tietoisena asiasta ja sen etenemisestä.

Koripalloliitto vastaa tiedotustilaisuuden järjestämisestä. Liitto informoi asianosaisia ja heidän kanssaan sovitaan tiedottamisen tavoista, aikataulusta sekä veloitetaan asianosaisia saapumaan tiedotustilaisuuteen. SUEK:lta saa tarvittaessa apua tiedotteen kirjoittamiseen ja tilaisuuden järjestämiseen.

Ennen tiedotteen lähettämistä tai lehdistötilaisuutta asiasta informoidaan liiton hallitusta sekä toimihenkilöitä. Samalla kerrotaan tiedottamisen aikataulu ja pelisäännöt. Tiedotusvastuu rajataan puheenjohtajalle ja/tai toimitusjohtajalle.

Tiedotustilaisuuteen pyritään saamaan asianosaisten ja liiton johdon lisäksi tarvittaessa myös SUEK:n asiantuntija. Tiedotustilaisuudesta jaetaan virallinen tiedote. Asianosaiset, SUEK sekä liiton johto vastaavat toimittajien kysymyksiin. Tilaisuuden jälkeen asiaa kommentoi tarvittaessa puheenjohtaja ja/tai toimitusjohtaja. Virallinen tiedote käännetään tarvittaessa myös englanniksi, jotta se voidaan jakaa kansainväliseen käyttöön.

6. Seuraamusmenettely

Seura voidaan sulkea sarjasta Liittohallituksen päätöksellä tai sille määrätä sarjapisteiden menetys sääntö- ja kurinpitoyksikön päätöksellä, mikäli seura tai sen sopimusyhteisö tai niiden päättävissä elimissä toimivat henkilöt tai merkittävä osa joukkueen jäsenistä on osallisena ennen ottelua tai sen aikana sopimassa tai yrittää sopia taikka muulla tavoin järjestämässä tai yrittävät järjestää minkään koripallo-ottelun lopputulosta, riippumatta siitä onko kyseessä varsinaisen pelaajan vai jatkoajan lopputulos, tai muu ottelussa tilastoiva asia, tai laiminlyö ilmoittamisvelvollisuuden Liitolle, mikäli heihin otetaan yhteyttä jonkin ottelun lopputuloksen tai tilastoitava asian sopimiseksi tai järjestämiseksi edellä mainitulla tavalla.

Se, joka lupaa, tarjoaa tai antaa lahjan tai muun edun, jolla vaikutetaan tai pyritään vaikuttamaan erotuomarin toimintaan ottelussa tai otteluun liittyen, voidaan määrätä kilpailu- tai toimintakieltoon lahjuksen antamisesta tai ottamisesta.

Se, joka väkivallalla tai muulla teolla uhkaamalla vaikuttaa tai pyrkii vaikuttamaan erotuomarin toimintaan ottelussa tai otteluun liittyen, määrätään erotuomariin kohdistuneesta uhkaamisesta kilpailu- tai toimintakieltoon.

Vedonlyöntikiellon rikkomisesta voidaan määrätä sakko tai kilpailu- ja toimintakieltoa.

Muutoksenhaku

Sillä, jolle on määrätty seuraamus, on oikeus tehdä muutoksenhaku liiton kurinpitosääntöjen mukaisesti.

7. Jälkihoito

Tavoitteena on auttaa ja tukea kilpailumanipulaatiotapauksissa siihen syyllistynyttä henkilöä, jotta hän ei jää ongelmansa kanssa yksin. Menettelystä sovitaan tämän henkilön kanssa ja sovittaessa hänen edustaman seuran, joukkueen tai muun tahon kanssa. Henkilö, joka on kärsinyt määräaikaisen toiminta- tai kilpailukiellon, voi palata kilpailutoimintaan.

8. Velvoittavuus

Koripalloliiton tulee sisällyttää kaikkiin liiton henkilösopimukseen kilpailumanipulaation torjuntaan liittyvät velvoitteet, mikä voidaan toteuttaa erikseen määritellyllä sitoumuksella (Reilun Pelin-sitoumus). Eri kohderyhmien sopimuksista vastaavat henkilöt huolehtivat asiasta. Henkilö, jonka kanssa ei tehdä erillistä henkilösopimusta, on veloitettu tekemään Reilusti Paras -verkkokoulutuksen. Kilpailumanipulaation torjunta tulee myös huomioida liiton yhteistyökumppaneiden sopimuksissa (vrt. doping-rikkomukset).

Luettelo henkilöryhmistä, joita kilpailumanipulaation torjuntaohjelma velvoittaa:

- aikuisten huippu- ja kilpakoripallosarjojen joukkueiden jäsenet
- aikuisten huippu- ja kilpakoripallosarjojen erotuomarit ja komissaarit
- kaikkien maajoukkueiden joukkueiden jäsenet
- liiton henkilökunta ja luottamushenkilöt
- liiton kouluttajat

9. Seuranta ja kehitystyö

Liiton hallitus arvioi vuosittain ohjelman toteutumista osana vastuullisuusohjelmaa ja kirjaa tehdyt toimenpiteet vuosikertomukseen. Liiton hallituksen hyväksymän ohjelman suunnitelmat ovat esillä toimintasuunnitelmassa ja toteutumisen arviointi vuosikertomuksessa.

Liiton kilpailumanipulaation torjunnasta vastaavat henkilöt seuraavat ohjelman toteutumista säännöllisesti ja suuntaa toimintaa tarvittaessa uusilla kehityshankkeilla, jotka kirjataan vuosittain toimintasuunnitelmaan. Toimintaa kehitetään yhteistyössä SUEK:n kanssa. Liiton kilpailumanipulaation torjunnasta vastaavat henkilöt osallistuvat SUEK:n järjestämiin liittokoulutustilaisuuksiin sekä muihin SUEK:n koulutuksiin aiheen mukaisesti.

Vahvistettu ohjelma julkaistaan liiton nettisivuilla osana vastuullisuusohjelmaa, josta linkki ohjelmaan toimitetaan SUEK:lle julkaisua varten.

10. Kilpailumanipulaation torjunta – vastuuhenkilöt ja tehtävät

Kilpailumanipulaation torjunnan yhteyshenkilö Koripalloliitossa on kilpailujohtaja Tom Westerholm, 044-567 4426, tom.westerholm@basket.fi

Seura- ja kilpailutoiminnan johtaja

- vastaa torjuntaohjelman toteutumisesta strategia- ja toimintasuunnitelmatasolla
- vastaa torjuntaohjelman kehittämisestä ja viestinnän toteutumisesta
- vastaa torjuntaohjelman päivittämisestä

Kilpailujohtaja

- toimii kilpailumanipulaation torjunnan yhteyshenkilönä
- vastaa kilpailutoiminnan monitoroinnissa esille tulleiden tapausten käsittelystä
- vastaa mahdollisten tapausten osalta kommunikaatiosta SUEK:n kanssa
- vastaa yhteydenpidosta aikuisten huippu- ja kilpakoripalloseuroihin tapausten selvitysvaiheessa

Kilpailupäällikkö

- koordinoi kilpailumanipulaation torjuntakoulutusta liitossa
- raportoi SUEK:lle Koripalloliiton järjestämistä koulutuksista
- osallistuu SUEK:n järjestämään vuosittaiseen kouluttajakoulutukseen ja aiheen mukaisesti muihin koulutuksiin
- seuraa koulutusvelvoitteiden toteutumista lajiliitossa
- vastaa nimettynä Single Point of Contact -henkilönä yhteydenpidosta FIBA:an
- toimii sääntö- ja kurinpitoyksikön sihteerinä, kurinpitoasoiden valmistelu sääntö- ja kurinpitoyksikön puheenjohtajan kanssa
- vastaa yhteydenpidosta nuorten ja alueiden kilpailutoiminnassa tapahtuneiden tapausten osalta seuroihin selvitysvaiheessa

Kriisiviestintäryhmä

- toimitusjohtaja
- kilpailujohtaja
- viestintäpäällikkö
- kilpailupäällikkö
- tapauskohtaisesti ryhmään mahdollisesti kutsuttavat muut henkilöt

11. Vastuu- ja toimintamatriisi

Kohderyhmä ja toimenpide	Aikataulutus	Vastuuhenkilöt
Maajoukkuepelaajien, -valmentajien ja muiden maajoukkueiden jäsenten koulutus livenä tai Reilusti paras -verkkokoulutus.	Kausittain leirien yhteydessä tai verkossa ennen kauden alkua osana Meidän tapa -ohjeistusta	Maajoukkuemanageri Nuorten päävalmentaja
Valmentajakoulutus I, II ja III tasot	Reilusti Paras -verkkokoulutus aina osana I ja II tason koulutusohjelmia. Tason III koulutuksessa yhden (1) tunnin osio asiasta (2025 lähtien).	Valmentajakoulutusvastaava Kilpailupäällikkö
Valmentajalisenssi aikuisten huippu- ja kilpakoripallosarjat (A- ja B-taso)	Reilusti Paras -verkkokoulutuksen voimassa oleva diplomi on edellytys valmentajalisenssille	Valmentajakoulutusvastaava Kilpailupäällikkö
Huippu- ja kilpakoripallosarjojen joukkueiden jäsenten koulutus livenä tai Reilusti paras -verkkokoulutus.	Seurakokouksissa koulutus joukkueiden yhteyshenkilöille. Pääsarjajoukkueiden jäsenten koulutus verkossa ennen kauden alkua.	Kilpailupäällikkö Kilpailujohtaja
Huippu- ja kilpakoripallosarjojen erotuomareiden ja muissa yksittäisissä otteluissa toimivien erotuomareiden sekä komissaarien Reilusti paras -verkkokoulutus tai koulutus livenä.	Ennen kauden alkua verkossa tai erotuomareiden koulustilaisuuden yhteydessä.	Huippuerotuomarivalmentaja
Liiton luottamushenkilöiden ja henkilökunnan koulutus livenä tai Reilusti paras -verkkokoulutus.	Luottamushenkilöiden koulutus uuden toimikauden alkaessa. Henkilökunnalle joka kolmas vuosi tai tarpeen vaatiessa.	Kilpailupäällikkö Toimitusjohtaja
Basket.fi sivuston Kilpailumanipulaation torjunta osana vastuullisuusohjelmaa. Basket.fi tiedottaminen	Vastuullisuusohjelman sivuston päivitys. Kilpailumanipulaation torjunta osana viestinnän vuosikelloa	Toimitusjohtaja Seura- ja kilpailutoiminnan johtaja

MÄÄRITELMÄT

SUEK, Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry

FIBA, Kansainvälinen Koripalloliitto

SKY, sääntö- ja kurinpitoyksikkö

SPOC, single point of contact, Koripalloliiton nimeämä henkilö, joka toimii FIBA:n yhteyshenkilönä urheilun etiikkaan liittyvissä kysymyksissä sekä erilaisissa kurinpitoasioissa samoin kuin edistää kansallisen tason ennaltaehkäisevää toimintaa urheilun moninaisissa eettisissä asioissa.

